

بِسْمِ اللهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
اَلْحَمْدُ
لِلهِ رَبِّ
الْعَالَمِي
06;َ
وَالصَّلَاة
15;
وَالسَّلَام
15; عَلَى
سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ
وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ
 Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:
لَقَدْ
جَاءَكُمْ
رَسُولٌ مِنْ
أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ
عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِ
06;ِينَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ "Andolsun size kendinizden
öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O,
size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir."[\[1\]](#)
 Başka bir ayet-i celile de ise Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:
وَمَا
أَرْسَلْنَا
03;َ إِلَّا
رَحْمَةً
لِلْعَالَمِ
10;نَ "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik." [\[2\]](#) Said b.
Cübeyr (r.a), İbn Abbas'ın (r.a) şöyle dediğini nakletmektedir: Muhammed (s.a.v)
bütün insanlara rahmet idi. Ona iman edip kendisini tasdikleyen mutlu oldu. Ona iman
etmeyen bile geçmiş ümmetlerin uğramış olduğu, yerin dibine geçmek ve suda
boğulmak gibi (toplu) azap­lardan kurtuldu.[\[3\]](#) İnsanlığın kurtuluşu için gönderilen
son ve en büyük peygamber, Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v) kameri
aylardan Rebiülevvel ayının 12. gecesi doğmuştur. Mîladi takvime göre bu, 20
Nisan 571’e rastlamaktadır. Bu mübarek geceye ‘doğum

günürsquo; anlamında olan ‘Mevlid Kandili’ denir. Sahih rivayetlerle aktarıldığına göre bu gün pazartesi günüdür. Nitekim İbn Abbas r.a. şöyle demiştir: “Rasulullah (s.a.v) pazartesi günü dünyaya geldi, ona pazartesi günü peygamberlik verildi, Mekke’den Medine’ye pazartesi günü hicret etti, Medine’ye girişı pazartesi günü oldu. Pazartesi günü de vefat etti.” [4] Allah Rasulü (s.a.v)’in dünyayı teşrif ettiği gün olan bu tarih, müslümanlar için bir sevinç vesilesi olmuş ve bu güne İslâm âleminde büyük ehemmiyet verilmiştir. [5] Rasulullah’in (s.a.v) dünyaya gelmesi insanlık tarihinin en önemli olaylarından biridir. Bu gece Hz. İbrahim’in (a.s)

رَبَّنَا
وَابْعَثْ
فِيهِمْ
رَسُولاً
مِنْهُمْ
يَتْلُو
عَلَيْهِمْ
اَيَاتِكَ
وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ اِنَّكَ
اَنْتَ
الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ “Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. “ [6] diye yaptığı duaya, Hz. İsa’nın (a.s) وَاِذْ
قَالَ عِيسَى
ابْنُ
مَرْيَمَ
يَابَنِى
اِسْرَآئِيلَ اِنِّى
رَسُولُ
اللهِ
اِلَيْكُمْ
مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ
يَدَىَّ مِنَ
التَّوْرَيةِ
وَمُبَشِّرًا
بِرَسُولٍ
يَأْتِى مِنْ

بَعْدِى
اسْمُهُ
اَحْمَدُ
فَلَمَّا
جَآءَ هُ.مْ
بِالْبَيِّن
14;اتِ قَالُوا
هَذَا سِحْرٌ
مُبِينٌ “Ey İsrâiloğulları! Ben size
Allah’ın elçisiyim, benden ön¸e gelen Tevrat’ı doğrulayıcı ve benden
sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim” [7]
müjdesine ve Hz. Âmine’nin rüyasına mazhar olan Muhammed Mustafa
(s.a.v) dünyaya gelmiştir. Nitekim Resûlullah Efendimiz (s.a.v) şöyle
buyurmuştur: “Ben Allah katında, kitapların anasında (levh-i mahfûzda) Allah’ın
son peygamberi olarak yazılıyım. Ben, İbrahim’in duası, İsa’nın müjdesi ve
annemin rüyasıyım.”[8] Diğer bir hadis-i şerifte Hz. Peygamber’in
(s.a.v) Hz, Âdem’den (a.s) ön¸e yaratılmış olduğu şöyle anlatılmıştır:
لما اقترف آدم
الخطيئة؛ قال:
يا رب! أسألك
بحق محمد لما
غفرت لي. فقال
الله: يا آدم!
وكيف عرفت
محمدا، ولم
أخلقه؟ قال يا
رب! لما خلقتني
بيدك، ونفخت
في من روحك؛
رفعت رأسي،
فرأيت على
قوائم العرش
مكتوبا: لا إله
إلا الله محمد
رسول الله،
فعلمت أنك لم
تضف إلى اسمك
إلا أحب الخلق
إليك. فقال
الله: صدقت يا
آدم! إنه لأحب
الخلق إلي،
ادعني بحقه،
فقد غفرت لك،
ولولا محمد ما
خلقتك “Adem (a.s.), günah işlediğinde
şöyle dua etti:

Ya Rabb! Muhammed'in hakkı için benim günahımı bağışlamamı diliyorum.

Allahu Teala dedi ki: Ey Adem! Sen Muhammed'i nereden biliyorsun, ben onu daha yaratmadım. Adem: Ey Rabbim, Sen beni yarattığında ve ruhundan bana üfllediğinde başımı kaldırdım ve arşın sütnunları zeminde 'Lailahe İllallah Muhammedun Rasulallah' yazılı olduğunu gördüm. Ve bildim ki, Sen kendi adının yanına ancak en sevdiğin kişinin ismini ilave edersin.

Allahu Teala dediki: Doğru yorsun ey Adem, o (Muhammed s.a.v.) benim en sevdiğim kulumdur. Sen Benden onun (Muhammed s.a.v.) hakkı istedin, Ben seni bağışladım. Muhammed olmasaydı Ben seni yaratmazdım". [9] Cafer-i Sadık (r.a) demiştir ki: "Allah Te'âlâ her şeyden önce Hz. Muhammed'in (s.a.v) nurunu yaratmıştır. Allah Te'âlâ'nın birliğini ilk ikrar eden O'nun nuru ve ruhudur. Allah Te'âlâ; Kalem'e ilk olarak; ilâh Muhammed'in-Rasulullah'ı yazdırmıştır." [10] Değerli Kardeşlerim Rasulallah Efendimiz (s.a.v) dünyaya gelirken bazı olaylar meydana gelmişti. Doğuma az bir zaman kala, Hz. Âmine bir rüyaya gördü. Rüyasında, bedeninden çıkan bir nur, doğu ile batı arasına ne varsa hepsini aydınlatıyordu. Rüyaya devam ederken gördüğüleri okşayan hoş bir ses duymuştu. Bu ses, ona doğumdan sonra yapacaklarını bildiriyordu: "Bir ve tek olan Allah'a (c.c) sığınırım" de ve adını Muhammed koy, hâlini kimseye bildirme." Hz. Âmine, doğum yaklaştıkça harikulade haller yaşamaya başladı. Gerçi daha önce de zaman zaman olağanüstü şeyler görüyordu. Fakat bu sefer çok daha başkaydı. Vakit geceye yaklaştıkça doğum yapacağı hissine kapıldı ve yakın komşusu Şif Hatun'a kendisine yardımcı olması için haber gönderdi. Şif Hatun beraberinden birkaç kadınla birlikte Hz. Âmine'nin evine geldiler. Hz. Âmine birden evinin bir nurla kaplandığını, etrafın gündüz gibi aydınlık olduğunu fark etti. Uzandığı yatağın yanında bir kase vardı. Bu kase nereden gelmişti, kim koymuştu, bilmiyordu. Kesenin içinde birkaç yudum alınca içinde bir ferahlığın olduğunu hissetti. Derken zellikleri alıcı bazı kadınlar geldi evine. Ama onları şimdiye kadar hiç görmemişti. Kendisi ve karnındaki yavrusu hakkında konuşuyorlar, birbirlerini ve Âmine'yi tebrik ediyorlardı. Hz. Âmine de, "Yâ Rabbi, bunlar kimlerdir acaba?" diyerek merakla, hayretle onları izliyordu. Dünya yaratıldı yaratılalı gelip geçen bu en hayırlı gecede, yeryüzünün her tarafından Allah'ın (c.c) emri ile gelenlerle dolu, eşit eşit hadiseler oluyordu. Yalnız Hz. Âmine'nin evindekiler değil, Mekke içinde, yakın kabilelerde ve dünyanın her tarafında bu haller dikkatle gözlemleniyordu. [11]-[12] Yahudiler, astronomik/astrolojik bulgularla gözlemledikleri bakıp parlak bir yıldızın doğduğu gece son peygamberin doğduğunu söylemişler, "artık İsrail oğullarından peygamberlik gitti" diyerek feryad etmişlerdi. Aynı gece Kabe'deki putlar baş aşağı devrilmiş, O zaman mukaddes sayılan Save Gölü'nün de o gece bir anda suyu çekilip kuruyuvermiş, İran hükümdarının sarayı beşik gibi sallanıp on dört sütnunu parçalanarak yere düşmüş, Mecusilerin bin senedir sünen ve imden yanan ateşi birden sönmüş. Bu durum Mecusi İran Devleti'nin on dört hükümdardan sonra Musulmanların eline geçmesini sembolize etmektedir. Yüce Allah'ın, Hz. Muhammed'in (s.a.v) resûl olarak göndermesinden ve insanları Hakk'a ve sırat-ı müstakîme yönlendirmesinden daha büyük bir lütf yoktur. Bir mümin için dünyada ve ahirette elde edilecek büyük hayırların sebebi hidayet ve imandır. Bunlar ebedî saadetin anahtarıdır. Peygamber

Efendimiz'in (s.a.v) en büyük mücizesi yüce Allah'ın kendisine vahyettiği kelâmı ve hidayet kitabı Kur'an-ı Kerim'dir. Bu mücizenin büyüküğü bir âyette şöyle hatırlatılır:

اَوَلَمْ
يَكْفِهِمْ
اَنَّآ
اَنْزَلْنَا
عَلَيْكَ
الْكِتَابَ
يُتْلَى
عَلَيْهِمْ
اِنَّ فِى
ذَلِكَ
لَرَحْمَةً
وَذِكْرَى
لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ
“Kendilerine okunmakta olan kitabı sana indirmemiz onlara yetmez mi?” [13] Şayet Hz. Muhammed'in (s.a.v) peygamberliğine alâmet olarak, sadece bu kitap olsaydı yine de yeterdi. Hâlbuki onun bundan başka yerde ve gökte sayılamayacak kadar mûcizesi vardır. Yüce Allah'ın

وَاِنْ
كَانُوا مِنْ
قَبْلُ لَفِى
ضَلاَلٍ
مُبِينٍ “Kuşkusuz onlar önceden apaçik bir sapıklık içindeydiler” [14] âyeti bu kitap gelmeden önce insanların bulunduğu kötü hali haber vermektedir. Hz. Peygamber'in yaşadığı devir gerçekten cahiliyenin bütün adetlerinin yürürlükte olduğu, Putperestliğin, haksızlığın, zulmün, adaletsizliğin kol gezdiği, kadınların hiçbir değerinin olmadığı, kız çocuklarının diri diri toprağa gömüldüğü bir devir olarak tarihe geçmiştir. O gün insanlar şirk bataklığı içerisinde Allah'ı gerçek anlamıyla tanıyamamışlar, kendi elleriyle yaptıkları putlarını tanı edinmişlerdi. Hz. İbrahim'in Hanif Dini'ne mensup muvahhidler/tek tanrıya inananlar bir elin beş parmağı kadardı. Bunlar arasında Zeyd b. Amr en-Nufeyl'in çaresizliği ibret acısıdır. Bu muvahhid kişi bir defasında Kâbe'ye gelerek ellerini açmiş ve “Ya Rabbi, bugün kavmimin arasında benden başka İbrahim'in dinine inanan kimse kalmadı, keşke sana nasıl ibadet edileceğini bilseydim de öyle etseydim” diyerek avuçlarının içine secde etmişti. Zira din namına bildiği yalnızca Allah'ın birliği idi. Bugün her şeyi bilip de ilimleriyle amel etmeyenlerin/bildiklerinin gereğini yerine getirmeyenlerin kulakları çınlasın. Muhterem Kardeşlerim Yine ibretli bir hatıra olarak Hz. Ömer'in sözleri çiğnerler dağlayıcıdır. Hz. Ömer İslam'dan önünleri yad ederken, “bir olaya ağıladığını, birisine de güldüğünürdquo; anlatmaktadır. Ağıladığı olay şudur: Kendisinin bir kız evladı dünyaya geldiğinde onun utancıyla toprağa gömmek için onu yanına almış, çukuru kazarken kızı, gayet masumane şekilde babasının yüzüne sıçırayan toprağı temizlemeye çalışırken bir darbe ile kızını çukura atmış ve sonra da diri diri gömmüştü. Güldüğü olay da şudur: Putperest

Araplar yolculukta kullanmak üzere helvadan put yapmakta, tapınma anında ona tapınmakta, acıktıklarında da tapındıkları bu tanrıları yemektedirler. Aynısını Hz. Ömer de yapmıştı. İşte İslam, böyle bir Ömer'den, cihan tarihine adını altın harflerle yazdıran adalet timsali bir Hz. Ömer (r.a.) ortaya çıkarmıştır. Hz. Peygamber (s.a.v) Yüce Allah'ın yanında o kadar kıymetli ve değerlidir ki Önsüz Yaratıcı'yı bulmak ve kurtuluşa ermek asla mümkün değildir. Önsün faydası sadece Müslüman olanlara değil, azılı düşmanlarına bile erişmiştir. Şu olay bunu açıklıyor. Kardeşlerim Abbas ve Ebu Leheb amcalarından ikisiydi. Ebu Leheb Önsün azılı düşmanı, amcası Abbas ise can dostuydu. Süveybe Ebu Leheb'in cariyesiydi. Rasulullah'ı (a.s.) emzirmişti. Ebu Leheb'e Süveybe: "Kardeşin Abdullah'ın hanımı Acirine bir erkek çocuk doğurdu, biliyor musun?" dedi. Sevindi Ebu Leheb, ne de olsa kendi akrabasıydı, yeğeniydi. Kanı harekete geçti. Cariyesine: "Git, artık hürsün. Seni bağışladım!" dedi. Azılı düşman Ebu Leheb, o biricik Allah Rasul'u ne sonradan neler yapmadı ki! Düşmanlığı hakkında Leheb Suresi 'indi. Abbas (r.a.), kardeşi Ebu Leheb'i ölümden sonra bir gün rüyasında gördü. O anlatıyor: "Sonradan Ebu Leheb'i açıklıyor, kurtulmuş halde görüldüm. Bana şöyle diyordu: "Önsün sonra hep azap içindeyim. Ancak pazartesi günleri azabım hafifletiliyor. Önsün o günleri cariyem Süveybe'yi azad etmiştim." [15] Muhammed İbni Cezeri Şafii diyor ki: "Ebu Leheb gibi azgın bir kâfirin azabı hafifleyince, O yüce Peygamberin emretinden olan bir mümin, Onun doğduğu gece sevinir, malını uygun yerlere dağıtır, ziyafet verir, böylece, Peygamberine olan sevgisini gösterirse, Allah Teâlâ onu Cennetine sokar." [16] Değerli Kardeşlerim İmam-ı Celâleddin Abdurrahman bin Abdülmelik el-Kettânî buyurdu ki: "Mevlid günleri ve gecesi mübarektir, yani şerefi, kıymeti açıklıktır. Kendisine tabii olanlar içinde kurtuluş vesilesi olan Resûlullah (s.a.v.) Efendimizin doğumunu sevinmek, cehenem azabının azalmasına sebep olur. Bu geceye hürmet etmek, sevinmek, bütün senenin bereketli olmasına sebep olur. Mevlid günleri fazileti Cuma günleri gibidir. Cuma günleri, cehenem azabının durdurulduğu hadîs-i şerîf ile bildirilmiştir. Bunun gibi, Mevlid günlerinde de azab olmaz. Mevlid geceleri sevincimizi göstermeli, açıklık sadaka vermeli, davet olunan ziyafetlere gitmelidir." Değerli Müslümanlar Mübarek gün ve geceler mümin nasebetiyle Resûlullah'ı (s.a.v) yüceltmek, pek açıklık hayra vesiledir. Okunan Kur'anlarda Allah'ı anma, Sohbetlerde Peygamberimize (s.a.v) övgü ve selâm-ı selâm vardır. Allah'ı anmak ayeti kerimede açıklığı üzere

1608;1614;1604;1614;1584;1616;1603;1618;1585;1615; 1575;1604;1604;1607;1616; 1575;1614;1603;1618;1576;1614;1585;1615; 1608;1614;1605;1614;1604;1614;1574;1616;1603;1614;1578;1614;1607;1615; 1610;1615;1589;1614;1604;1617;1615;1608;1606;1614; 1593;1614;1604;1614;1609; 1575;1604;1606;1617;1614;1576;1616;1609;1617;1616;

Mevlid kandili v.b mübarek geceler, duaların Allah'ın arz edilmesi, pişmanlık güzyaşlarıyla günahların silinmesi, yapılan ibadetlere verilen sevabın katlanması bakımından birer büyük fırsattır. v üncelikle büyle zamanlarda kulluğumuzu günden ge¸irerek, eksik ve hatalarımızı ele almalı ve bunları düzeltebilmenin yollarını aramalıyız. Yani hesaba ¸ekilmeden ünce burada kendimizi hesaba ¸ekmeliyiz, her gece ve dünyalık işlerin muhasebesini yaptığımız gibi bugünlerde de manevi kazan¸ ve kayıplarımızın muhasebesi yapmalıyız ki ahiretteki hesabımız kolay olsun. v Bu mübarek geceyi günahlarımızın affi i¸in bir fırsat bilmeli ve bol bol tüvbe ve istiğfarda bulunmalıyız. üzellikle müslümanların i¸inde bulunduğu sıkıntıları düşünerek dua edip Allah'ın yardımına başvurmalıyız. v Eğer kaza namazlarımız varsa bunları kılma yoluna gitmeli, kaza namazımız yoksa bile, ¸ok¸a nafile namaz kılmaya ¸alışmalı ve üzellikle geceleri iyi değerlendirmeliyiz. v İmkânımız nispetinde ¸ok¸a Kur'an okumalıyız. v Akrabalarla, komşularla ve dostlarımızla olan yakınlığımızı bir kat daha artırmalı ve yapacağımız ziyaretlerle onların gününün almaları. Onları sohbet meclislerine davet, hayır hasenata teşvik ederek onlarında bu feyzli, bereketli zamanlardan istifade etmelerinin sağlamalıyız. v Etrafımızdaki fakir fukaraya yardım etmeli, imkânımız ül¸e sadaka vermeli, fakir üğrencilerin okuması i¸in onların elinden tutmalıyız. ¸e bu zaman dilimlerinde vereceğimiz sadakalar veya zekâtlar bize kat kat sevap getirecektir. âlemlere rahmet olarak günderilen muazzez Peygamberimizin (s.a.v), doğumunu anarken, yalnız [mevlid okumak](#), [ilâhîler süylemek](#) ve kandil simidi dağıtmak, bu geceyi yaşamak i¸in yeterli değildir. Allah Teâlâ kendisine nasıl kulluk yapacağımızı, i¸imizden se¸miş olduğu el¸ye bakarak anlamamız ve hayata ge¸irmemizi bizlerden istiyor: لَقَدْكَانَ لَكُمْفِى رَسُولِاللهِاُسْوَةٌحَسَنَةٌلِمَنْ كَانَيَرْجُواللهَوَالْيَوْمَاْلآخِرَوَذَكَرَاللهَكَثِيرًا “Muhakkak ki, Allah'ın ve ahiret gününün umanlar ve Allah'ın ¸ok¸a ananlar i¸in, Allah'ın peygamberinde, güzel ürmekler vardır.” [22] Rabbimizin bizden istediği kulluk gürevini, Rasulullah (s.a.v.)’ın sünnetine bakarak yerine getirmekle yükümlüyüz. Efendimiz (s.a.v.)’ın sünnetini başımıza ta¸, gününününze ila¸ yapmadan dünyevi ve uhrevi huzuru elde etmek mümkün değil. Diğer bir ifade ile Cenab-ı Hak, Rasulünün sünnetine uymayı, hem Allah'ın sevmenin hem de Allah tarafından sevilmenin alameti ve günahların bağışlanmasına bir vesile sayıyor: قُلْ اِنْكُنْتُمْ

تُحِبُّونَ
اللهَ
فَاتَّبِعُونِى
يُحْبِبْكُمُاللهُ
وَيَغْفِرْ
لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ
وَاللهُ
غَفُورٌ
رَحِيمٌ “(Ey Habibim) De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.” [23] Allah Teâlâ bir başka ayet-i kerimede de şöyle buyurmuştur: لَقَدْ
جَاءَ كُمْ
رَسُولٌ مِنْ
اَنْفُسِكُمْعَزِيزٌ
عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ
رَحِيمٌ "Andolsun size kendinizden öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir." [24] Bu meyanda Alvarlı Muhammed Lütfi Efendi (k.s) hazretleri şöyle buyurmuştur: Felekte hâsılı insan isen bir canı incitme, Günahâr olma Fahr-i Âlemi Zışanı incitme. Evet, Efendimiz (s.a.v) ümmetin her bir ferdinin gaflet ve delaletinden dolayı üzüntü duyar. Fakat ümmetin her bir rahmet ve hidayetinden dolayı da büyük bir sevinç duyar. Evet, bugün bizler kendi günahlarımıza bile doğru düzgün gözyaşı dökemezken, bizim için gözyaşı döken, dua ve istiğfar eden Efendimiz (s.a.v)’i iyi anlamak, tanımak ve yoluna ram olmak gerek. Allah Teâlâ, bu gecenin bereketinden, feyzinden, rahmetinden bolca bizleri nasiplendirsin. Âmin.

[1] Tevbe, 128 [2] Enbiyâ, 107 [3] İmam-ı Kurtubî, El-Camiu li-Ahkami’l-Kur’an, 6/255 [4] İbn Receb el-Hanbelî,
Letâifürsquo;l-Meârif [5] Mevlid-i Şerif Geleneğimiz, Abdullah Gökmen, Semerkand Dergisi, Şubat 2012. [6] Bakara 2/129 [7] Saf 61/6 [8] Ahmed, Müsned, 4/127-128; İbn Hibbân, Sahîh, nr. 2093; Begavî, Şerhu’s-Sünne, 13/207; Heysemî, Mecmau’z-Zevâid, 8/223-224 [9] Hâkim, el-Müstedrek, 2/615 [10] Bkz: İbnu Acibe, el-Bahrürsquo;l-Medid, 7/38. [11] İbn Sa’d, et-Tabakatürsquo;l-Kübrâ, 1/60. [12] Hüseyin Okur, Üç Aylar Mübarek Günler ve Geceler [13] Ankebût 29/51 [14] Cuma 62/2 [15] İbn-i Kesir [16] M. Nasihat [17] Ankebut, 29/45 [18] Ahzab, 33/56 [19] Ebu’l Leys Semerkandî, Tenbihürsquo;l Gafilin [20] Ebu’l Leys

Semerkandî, Tenbihü’l Gafilin [21] Tirmizi, Cennet 13, (2549). [22] Ahzab/21
[23] Âl-i İmran/31 [24] Tevbe, 128

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)